

VESTITORUL

ORGAN AL EPARHIEI ROMÂNE UNITE DE ORADEA ȘI REVISTĂ DE CULTURĂ RELIGIOASĂ

Redacția și Administrația:
Oradea,
Parcul Ștefan cel Mare No. 8.

Apare la 1 și la 15 a fiecărui luni.

Abonament:

Exemplarul 5 Lei.
Pe un an 200 Lei.

VALERIU TRAIAN FRENȚIU

DIN MILA BUNULUI DUMNEZEU ȘI GRAȚIA SFÂNTULUI SCAUN APOSTOLIC AL ROMEI,
EPISCOP ROMÂN UNIT DE ORADEA-MARE, ASISTENT AL TRONULUI PAPAL, MEMBRU
DE DREPT AL SENATULUI ROMÂN, DOCTOR IN SF. TEOLOGIE ETC.

Cetitorilor binecuvântare și mântuire dela Domnul!

„Ceruri nouă, și pământ nou așteptăm după făgăduința lui, întru cari locuiește dreptatea. Pentru aceea, iubitorilor, așteptând acestea, nevoiți-vă să vă aflați lui în pace, nespurcați și neînținați.“
(II Petr. 3, 13-14.)

Iubiților Frați și Fii,

Mântuitorul nostru Isus Cristos, dus înaintea lui Pilat, acesta l'a întrebat: „tu ești împăratul Iidovilor“ iar Isus i-a răspuns: „împărăția mea nu este din lumea aceasta; de ar fi împărăția mea din lumea aceasta, slugile mele s'ar nevoi să nu fiu dat Iidovilor; deci împărăția mea nu este de aici“. Zis-a drept aceea Pilat lui: „au împărat ești tu?“ Răspuns-a Isus: „tu zici, că eu împărat sunt. Eu spre aceasta m'am născut, și pentru aceasta am venit în lume, ca să mărturisesc adevărul; și tot celce este din adevăr, ascultă glasul meu“ (Ioan 18, 36-37).

Nici noi iubitorilor nu suntem din lumea aceasta și pentru lumea aceasta, fiindcă prin sfântul botez Isus ne-a ales din lumea aceasta. „De acum nu vă mai chem pe voi slugi, căci sluga nu știe ce face domnul său; ci v'am chemat prefini, pentru că toate celea ce am auzit dela Tatăl meu, le-am arătat vouă. Nu voi m'ați ales pe mine, ci eu v'am ales pe voi și v'am pus ca să mergeți și roadă să aduceți; și roada voastră va rămânea, ca orice ați cere dela Tatăl întru numele meu, să vă dea vouă. Aceasta vă poruncesc vouă, ca să vă iubiți unul pe altul. De vă urește pe voi lumea, să știți, că pe mine mai nainte decât pe voi m'a urât. De ați fi din lume, lumea ar iubi pe al său; dar pentru că nu sunteți din lume, ci eu v'am ales pe voi din lume, pentru aceea vă urește pe voi lumea“ (Ioan 15, 15-19).

Dintru început Dumnezeu a așezat pe om în raiul pământesc. „Și a sădit Dumnezeu Raiu

în Edem către răsărit și a pus acolo pe omul pre care l-a făcut“ (C. fac. 2, 8).

Cât de frumos a fost acest Raiu pământesc, Iubiților Frați și Fii, ne-o spune S. Scriptură și Sfinții Părinți. Mai ales cinci însușiri deosebite a făcut acest loc atât de plăcut și frumos.

1. A fost plăcut, nici călduri, nici frig, nici nouri, nici vifor, nici alte pedepse cum se arată pe acest pământ.

2. A fost frumos împodobit cu tot soiul de arbori de toată frumusețea.

3. Pomul științii binelui și al răului în mijlocul Raiului și pomul vieții cel mai frumos și mai plăcut, a cărui fructe, te scuteau de boale, de bătrânețe și slăbiciune și producea viața vremelnică până ce bunul Dumnezeu ar fi decis trecerea omului la viața vecinică.

4. „Și râu ieșea din Edem, ca să ude Raiul, care de acolo se împarte în patru râuri“ (C. fac. 2, 10).

5. Mărimea locului ca să poată încapa ori cât de mulți oameni și nici o grădină plantată de mâni omenești nu se poate asemăna cu aceasta grădină făcută de bunul Dumnezeu spre a așeza în ea numai pe oamenii dreți și buni. Și acest Raiu l-a făcut Dumnezeu nu numai pentru Adam ci pentru toți oamenii dacă ar fi rămas ascultători și nu ar fi păcătuit. Și dacă Raiul pământesc a fost atât de frumos și plăcut, cu cât mai mareț este Raiul cel ceresc. Bunătățile acestuia se putea grupa în 14 puncte.

1. Știința celor tericiți; ei vor primi lumina mării, și vor vedea toate cum sunt în realitate. „Celui ce biruește... voi da lui steaua cea de dimineața“ (Apoc. 2, 27), adică lumina mării. Ce plăcere pentru cel orb născut să vadă cu o privire toată frumusețea lumii. S. Bernard zice:

„O înțelepciune, prin care atunci vom cunoaște perfect tot ce este în ceriu și pe pământ“.

2. Mărirea. Aci în ceriuri cum zice Sf. Pavel (Rom. 2, 6—7) „Dumnezeu, carele va răsplăti fieștecui după faptele lui: adecă viața veșnică celor ce prin răbdarea faptei bune caută mărirea și cinste și nestrucăciune“. Iar în Apocalips (3, 21.) se zice: „Celui ce biruește voi da lui să șază cu mine în scaunul meu; precum și eu am biruit și am șezut cu Tatăl meu în scaunul lui“. Cu cât mai mare e cinstea aceasta decât pre care a dat-o Regele Egiptului lui Iosif.

3. Puterea: „Celui ce biruește și păzește până în sfârșit faptele mele, voi da lui putere peste neamuri“ (Apoc. 2, 26) și-l va încununa „Fii credincios până la moarte. și-ți voi da fie cununa vieții“ (Apoc. 2, 10). Sfinții din ceriu au putere preste diavoli pre cari îi pot îmblânzi și fugări, au putere preste păcătoși.

4. Libertatea: Cei ce au ajuns în împărăția ceriului sunt cu totul liberi și nu sunt legați nici de loc, nici de timp, nici de legi.

5. Pacea: Pe pământ mulți au multe bunătați, dar nu se pot bucura de ele, că nu au pace și sunt conturbați de alții. În ceriu nu mai este starea aceasta și toți sfinții se bucură de pace.

6. Bucuria. În ceriu unul se bucură de mărirea celui alt și bucuria nu e stricată prin întristare. Deacea zice Isus celui drept: „Bine slugă bună și credincioasă, peste puțin ai fost credincios, peste multe te voi pune: întră întru bucuria domnului tău“. (Mat. 25, 21.)

7. Siguranța: Nu ca pe pământ unde toate se schimbă de pe o zi pe altă. În ceriu cei fericiți sunt la adăpost și nu au să se teamă că bucuria și fericirea lor se va schimba fiindcă acea e vecinică.

8. Plăcerea: „Sătura se vor din grăsimea casei tale și cu isvorul desfătării tale vei adăpa pe dânșii. Că la tine este isvorul vieții, întru lumina ta vom vedea lumină.“ (Ps. 35, 8—9.)

9. Indestulirea. Domnul este partea moștenirii mele zice Psalmistul (15, 5.) și dacă cei drepti posed pe Domnul nu vor flămânzi și înșășoșa niciodată. S. Ioan în Apoc. 14, vede pe sfinți stând înaintea tronului dumnezeesc cântând continuu cântece noi și nu se plictisesc niciodată.

10. Abundanța. „Fericită e sluga acea, pe care venind Domnul o va afla făcând așa. Amin zic vouă, că peste toată avuția sa o va pune pe ea.“ (Mat. 24, 46—47.) De nimic nu va duce lipsă având fiecare din cei fericiți tot cât și ce-i trebuie.

11. Dragostea Domnului: Domnul Hristos a numit deja pe Apostoli pretinii săi, cu cât mai iubiți sunt înaintea lui Dumnezeu sfinții

cari au ajuns la desăvârșire și nu mai pot păcătui.

12. Darul Domnului: „Și am auzit glas mare din ceriu zicând: iată locașul lui Dumnezeu cu oamenii și va lăcui cu ei, și ei vor fi popoarele lui, și însuși Dumnezeu va fi cu ei, Dumnezeu lor; și va șterge Dumnezeu toată lacrima dela ochii lor, și moartea nu va fi mai mult, nici jale, nici strigare, nici durere nu va fi mai mult, căci cele dintâiu au trecut.“ (Apoc. 21, 3-4)

Frumuseța: Dacă Dumnezeu a îmbrăcat mai frumos florile câmpului decum era îmbrăcat Solomon, cu cât mai mult îi va împodobi pe aleșii săi din împărăția cerească.

15. Viața vecinică. Nesiguranța zilei de mâne ne neliniștește mai mult în viața aceasta, știm, că ne așteaptă moartea, dar nu știm ziua și oara când va veni. Nu știm, cât timp vom fi bolnavi, sau ne va surprinde pe neașteptate. Aceasta îngrijorare dispore în viața vecinică, dar îngreunează pedeapsa iadului, dacă am murit în păcat, fiindcă vom ști, că nici când nu vom scăpa de pedeapsa vecinică a iadului. Și ne va mări fericirea cerească dacă prin viața această ne-am câștigat mântuirea fiindcă vom ști, că aceasta fericire nu se va sfârși nici odată.

Iubiților Frați și Fii.

În Raiul pământesc nu am putut ajunge pentru păcatul strămoșesc, dar folosindu-ne de darul câștigat pe lemnul crucii de Domnul Isus Cristos și făcându-ne părtași în mărita învierea Lui, putem să ne facem părtași de Raiul cel ceresc, care e vecinic și mult mai prețios decum a fost Raiul pământesc.

Dușmanii bisericii noastre au zis că în voi nu este credință și nu au lipsă, decât de un articol în legea cultelor și vor putea nimici întreaga noastră biserică. S'au înșelat, că voi ați protestat cu toată puterea contra acestei calomnii și v'ați arătat în mod demn alipirea voastră de biserică Romei și credința voastră neclătită. Vă mulțumesc din toată inima pentru aceasta frumoasă manifestare și Vă rog, să fiți statornici în credința voastră până la capătul vieții voastre. Și să vă păstrați sufletele voastre curate de orice păcat, și să împliniți totdeauna porunca Mântuitorului nostru Isus Cristos, care ne zice: „Aceasta este porunca mea ca să vă iubiți unul pe altul, precum v'am iubit eu pe voi. Mai mare dragoste decât aceasta nimene nu are, ca să-și pună cineva sufletul său pentru prietenii săi.“ (Ioan 15, 12—13) Invierea Domnului, care și-a vărsat scumpul său sânge pentru mântuirea noastră, să ne dea adevărata viață sufletească și să ne lumineze mintea și să ne întărească voința, ca de aci încolo să nu mai

păcătuim, ci până la sfârșitul vieții noastre pământești să rămânem strâns legați în dragoste cu dulcele nostru Isus, ca apoi prin moarte și noi să putem trece la viața de veci într-o împărăție cerească.

Darul Domnului nostru Isus Cristos și

dragoștea lui Dumnezeu Tatăl și împărtășirea Spiritului sfânt să fie cu voi cu toți. Amin.

Dat în reședința noastră din Oradea în Dumineca Floriilor din anul Domnului 1928 al Episcopatului nostru al XVI-lea.

Episcop Valeriu Traian.

Discursul

I. P. S. Sale Episcopului Dr Valeriu Traian Frențiu

rostit în sedința din 20 Martie a Senatului.

(După notele stenografilor.)

P. S. Sa Episcopul greco-catolic român al Oradiei Mari, Valeriu Traian Frențiu: Domnule președinte, domnilor senatori, proiectul de lege pentru regimul general al cultelor, cum s'a văzut, a născut multe îngrijorări și nemulțumiri. Și nu este cu mirare, când într-o lege vrem să legiferăm relațiunile dintre stat și bisericile de toate cultele creștine și necreștine. Cred, că ar fi fost mai ușor dacă art. 22 alin. ultim: „Raporturile dintre diferite culte și stat se vor stabili prin lege”, s'ar fi interpretat așa, că cu fiecare cult să se facă o lege separată, căci mai ușor se puteau potrivi articole și nu se nășteau atâtea nedumeriri.

Ați văzut, domnilor, cât de pățimaș a început lupta aceasta. Ni-s'au făcut reproșuri de ce am dat circulară să se facă rugăciuni. Și s'a zis, că aceasta se face numai când vin tătarii. Nu, domnilor. Când noi ținem Sinoade, poftim și vedeți decretul de convocare, totdeauna le însoțim cu rugăciuni. În toate convocările de Sinoade presriem, ca înainte de a începe Sinodul, și în tot decursul Sinodului să se țină rugăciuni și liturghii, ca bunul D-zeu să ne lumineze, ca să facem o operă cât mai bună. Tot așa și acum. Când legea aceasta de mare însemnătate nu mai pentru biserică, ci și pentru stat și pentru liniștea tuturor cetățenilor, s'a pus pe tapet, ne-am gândit că este bine ca să ne rugăm lui Dumnezeu, ca să ne lumineze mințile să putem face o lege cât mai bună și mai potrivită. Și eu, domnilor, vă pot mărturisi, că am observat efectul acestor rugăciuni. În comisiuni, știți bine, la începutul săptămânii, cât de viroase au fost ședințele, iar în zilele din urmă cât de calde au fost spiritele și cât de potolite. Să sperăm, că și aicea, deși s'au început cu vifor ședințele de Sâmbătă și de Luni, pe zi ce va merge ne vom calma, și la urmă vom putea să ajungem la deplină înțelegere. (Aplauze prelungite și unanime.)

Voci: Dă Doamne!

P. S. S. Episcopul greco catolic român al Oradiei Mari, Valeriu Traian Frențiu: Eu șovinismul l'am înțeles în Ungaria, unde între 18 milioane de locuitori, erau numai 6 milioane unguri, cari voiau să aibă hegemonia. Și cei mai înverșunați șoviniști nu erau chiar maghiarii, ci renegații, tocmai pentru ca să-și legitimizeze pentru ce s'au făcut renegați. (Aprobări.)

Dar acest șovinism confesional, care s'a văzut și acum, nu-l înțeleg, și nici decum nu vreau să zic, că acesta ar fi în biserică ortodoxă. Nu, domnilor, căci dintre 12 milioane de ortodoxi români din țară, abia vor fi vre'o 2-300 de inși cari au început lupta aceasta confesională. Dar este îngrijorător lucrul, că pe noi totdeauna ne-au arătat la cei cari nu ne cunoșteau, din vechiul regat, că noi nu suntem români, ci unguri. Să vă dau un exemplu:

Când a venit un comandant de garnizoană la Lugoj, vre'o trei luni nu s'a apropiat de noi. Se întâmplase atentatul din Senat, și după ce am înmormântat pe episcopul Radu, m'am dus acasă și am făcut un parastas. Atunci a venit și domnul comandant ca să participe la parastas, și s'a uitat lung, cum de vorbim românește. Și aflând, că suntem români, s'a mirat cum se poate ca noi uniții să fim români.

Și astfel au fost totdeauna oameni, cari făceau înțrigi ca noi să fim considerați ca străini.

Tot așa despre catolicii români din Moldova se zice, că sunt ciangăi, cu toate că sunt țărani români adevărați. Cum a spus și Cogălniceanu la 1884 în Cameră, că în regatul vechiu catolicii sunt români și numai infiltrații de ciangăi sunt între dânșii. Tot așa vă puteți despre aceasta convinge din descrierea Moldovei de Cantemir.

O voce de pe banca prelaților: Ciangăii vorbesc ungurește.

Dar aceasta este o acțiune în contra statului român. Că dacă noi micșorăm numărul românilor și zicem, că numai românii ortodoxi sunt români, atunci ar însemna că în România abia două din trei părți sunt români. Și dacă acești binevoitori vor veni să facă și genealogiile familiilor ortodoxe, vor zice că românii nu sunt în majoritate, ci în minoritate. Așa putem ajunge în fața lumii, că România nu este un stat național!

P. S. Sa Episcopul Valeriu Frențiu: Aceștia mi-au făcut multe nemulțumiri și neliniște.

La noi, precum a spus P. S. Sa Ciorogaru, a fost liniște. Nu ne-am amestecat unul în treburile celuilalt, pentru că fiecare avem foarte mult de lucru, ca să restabilim starea morală și religioasă între credincioșii noștri. Dar putem constata, că pe teritoriul care l'am avut comun, nici bapțiștii nu s'au înmulțit după războiu!

Nu tot așa se poate zice despre județul Arad, unde la Chereș, a trebuit să se zidească biserică și a trebuit să se adune o sumă de peste un milion. Imediat ce s'a aflat despre aceasta au venit agenți și au spus: Să nu dați bani; treceți la ortodoxism și aducem dela guvern un milion. Oamenii au fost mai cu minți; au zis: Veniți cu milionul și pe urmă stăm de vorbă, până atunci lăsați-ne în pace să ne zidim biserică, — așa că nu s'a făcut neliniște. Dar în acest județ s'au încercat tulburări și în alte locuri și putem constata, că aici numărul bapțiștilor s'a înmulțit la douăzeci de mii.

P. S. S. Episcopul Gheorghe Gomsa: I-ai numărât?

P. S. S. Episcopul Valeriu Frențiu: S'a vorbit despre aceasta și aici în Senat și în comisiune ai spus-o. Eu spun ce am auzit.

O voce de pe băncile majoritarilor: O spune statistica.

P. S. S. Episcopul Valeriu Frențiu: Acești domni ne-au prezentat, că suntem străini de origine voind astfel să micșoreze numărul românilor din țară. Apoi cearcă ce rău pot spune despre înaintașii noștri, despre oamenii mari ai românilor, ca să poată ponegri și falsifica istoria defăimând pe toți oamenii mari ai românilor. Așa și actul unirii dela 1700 îl prezintă ca făcut din interese personale de oameni înstrăinați, spre a face desbinare între frați. Ori, spre a judecă o faptă și spre a face istorie obiectivă, trebuie să privim la împrejurările între cari s'a făcut. Dacă vom studia fără patimă istoria Ardealului și împrejurările cum au fost în veacul XVII., vom vedea și vom recunoaște, că oamenii aceia cari au făcut unirea, au făcut-o din adevărat naționalism, La 1600 din ordinul Măriei Sale Mihaiu Viteazul, preoții din Ardeal au scăpat din iobăgie, dar tot în acela an, când au scăpat de domnia lui Mihaiu Viteazul în luna Octovrie la Sécshalva, s'a adus o lege, ca nici un popă din principatele române să nu mai poată trece granița în Ardeal.

În 1642 dieta din Alba-Iulia poruncește să nu se mai sfințească nici un popă dintre iobagi. Rákóczi I-ul în diploma sa poruncește lui Simeon Ștefan, ca să estirpeze credința bisericii răsăritene din Transilvania și să introducă cea calvină. După 1690, vine diplomă că și românii își pot câștiga drepturi, dacă se atașează la una din religiile recepte. În cinci sinoade în frunte cu Mitropolitul toți protopopii și preoții românilor din Ardeal, Bihor, Sătmăreș și Maramureș, au desbătut și s'au frământat și văzând, că calvinismul le strică și legea și neamul, apoi, că Dositieiu patriarhul Ierusalimului pretinde dela Episcopul Athanasie să scoată limba română din biserică, iar Papa Inocenție XII recunoaște canonică limba română ca limbă liturgică, au hotărât unirea cu biserica catolică cu condiția, ca să-și fie limba ca limbă liturgică, ritul și datinele și au făcut nu o trecere dela un cult la altul ci au întemeiat un cult nou: biserica română unită, care nu există până atunci.

Și așa nu avem să facem procese de restituire și rebonificări, pentru că aceasta nu a fost o trecere dela un cult la altul, ci o formare de o nouă biserică românească cu ritul ei românesc, recunoscându-se numai cele patru puncte dela Florența, cari nici odată nu au fost negate de români, căci la 1054 patriarhul din Constantinopol, când s'a rupt dela Roma, nu a întrebat pe români dacă voesc și ei să se rupă din Roma, și nici nu a scos nimic din legea și credința românească pe care o aveau până atunci.

Și așa domnilor, dacă calomniem pe acești oameni, cari au fost în biserica unită și au întemeiat școli și au lucrat în todeauna pentru înaintarea neamului și cei cari au făcut, nu de întâmplare, adunarea dela Blaj, dacă-i ponegrim pe toți moșii și strămoșii noștri, foarte urât ne vom prezenta înaintea străinilor.

Voci: Așa este.

P. S. S. Episcopul Valeriu Frențiu: Pe ce se bazau domni aceștia, că vor putea face o lovitură bisericii unite, ca s'o stărpească? Pe aceea, că intelectualii noștri snt indiferenți, și nu au convingerea religioasă. Acum s'a văzut, când a venit legea cultelor și când am fost atăcați 8 ani de zile, și am fost continuu jigniți, acum s'au arătat și ei că au convingerea și credința lor, pe care nu vor s'o părăsească.

Desbinarea nu s'a făcut la 1700, ci mai târziu prin călugării sârbi Sofronie și Visarion la 1730. Și așa nu știu pentru ce pretind unii, ca biserica aceasta să fie strivită și eliminată din țara românească.

O voce: Nu a cerut-o nimeni. (*Voci, intreruperi*): A cerut-o.

P. S. S. Episcopul Valeriu Frențiu: Unirea credinței a tuturor românilor o dorim și noi (*aplauze*

prelungite). Aceasta însă nu se poate face nici cu jandarmii, nici cu pușca, nici cu agitațiuni, ci cum am propus-o eu, cred că ar fi mai bine și cum a recunoscut-o și I. P. S. S. Mitropolitul Sibiului, ca să ne adunăm într'un sinod comun (*Aplauze prelungite, strigăte de bravo*) și acolo cu istoria și cu evanghelia în mână în dragoste frățască adevărată a lui Hristos, să facem o biserică românească (*Aplauze, bravo, să trăiască*), care să ne asigure, că vom fi părtașii tuturor darurilor cari le-a câștigat Mântuitorul nostru pe cruce. Nu noi suntem de vină că acest sinod încă nu s'a ținut, ci vrajbele acestea cari se fac, ca să ne despartă și sădese în suflete dușmănia așa ca să nu ajungem nici odată la unire.

Pe noi ne-au îngrijorat mai ales art. 6, art. 9 și art. 45 din lege, cari nu ne recunosc drepturile canonice cari le avem și cari sunt în stare să ne învrăjbească și să continue lupte fratricide în toate comunele și să ne despartă astfel și mai mult. Aceasta voesc să-și legifereze spre a avea sprinjalul autorităților civile. Pentru aceea, am cerut să se schimbe aceste articole așa, ca să nu mai fie între frați luptă. Nu zic să se oprească libertatea conștiinței, aceea trebuie păstrată și statul trebuie să o protejeze, dar sunt trei feluri de treceri. Sunt treceri din convingeri.

I. P. S. S. Mitropolitul Bălan: Aceea dela 1700 cum a fost?

P. S. S. Episcopul Valeriu Traian Frențiu: Din convingere.

I. P. S. S. Mitropolitul Bălan: De atâtea ori ai spus că din naționalism.

P. S. S. Episcopul Valeriu Traian Frențiu: Da, dar am spus și aceea, că nu au avut să schimbe nimic din credința lor și din așezămintele lor, fiindcă la 1054 nu li-s'a schimbat nimic.

Din convingere foarte rar se întâmplă, fiindcă în vremea aceasta materialistă foarte puțini sunt cari să se ocupe serios cu ale religiunii lor.

Al doilea fel sunt trecerile făcute din interes. Aceste două feluri de treceri emanând din libertatea de conștiință statul trebuie să le permită și chiar să le protejeze.

Al treilea fel sunt celea făcute în urma agitațiilor și acestora ne-am rugat de domnul ministru, ca să le pună frâu, fiindcă acestea fac numai vrajbă, numai lupte și desbinări, cari le-am văzut și de cari avem destule exemple de 10 ani de zile încoace. Dacă se va legifera în felul acestei art. 45 așa cum este propus, învrăjbiră și luptele fratricide se vor potența. Fiindcă art. 45 în textul propus promovează vtolențele și protejează prozelitismul.

Domnilor senatori, în comitetul delegaților din cultele minoritare, nu era reprezentat numai cultul evreesc prind-l Bercovitz. Biserica dominantă este prin un înalt prelat reprezentată. Noi nu avem pe nimeni, căci dintre 20 de senatori români uniți nu a fost vrednic nici unul, ca să fie ales. De aceea rog pe d-l ministru și pe domni delegați, ca să ia în considerare amendamentele cari le vom face și pe Dvs. Domnilor Senatori, vă rugăm din patriotism și dragoste față de țară, să primiți amendamentele noastre cari tind la înfrățirea tuturor bisericilor, ca acestea să poată lucra liber, și fără de șicană pentru înălțarea sufletească a cetățenilor, pentru înflorirea patriei și binele neamului românesc.

Legea în forma actuală, cum este propusă, nu o primim, dar ne rezervăm dreptul de a face unele amendamente. (*Aplauze de pe unele bănci*).

